

Belföldi hírek

bb.1. tért hódít a testedzés - több sportlétesítményt kér az ifjúság

1/pr/gk/h1/a/-cz

1975. augusztus 2,

keveslik a pályák, uszodák számát, hiányolják a szervezett lehetőséget, mégis: a 14-29 éves fiatalok jó háromnegyede edzi testét, sportol több-kevesebb rendszerességgel - állapították meg a közelmúltban az országos piackutató intézet munkatársai, akik az állami ifjúsági bizottság titkárságának megbízásából reprezentatív felmérést készítettek az új nemzedék sportolási lehetőségeiről.

a számok tanúsága szerint a vizsgált korosztályok tagjainak 75 százaléka végez valamilyen testedzést - főként tornázik, uszik, focizik, kerékpározik, fut vagy asztaliteniszezik. a lányok körében a torna a legnépszerűbb, a fiuk inkább az izomfejlesztő gyakorlatokat s a futást kedvelik. figyelemre méltó, hogy a tanulóiifjúság minden rétegében magasabb a testedzést végzők aránya, mint a dolgozó fiatalok között - az általános iskolásoknak például 94 százaléka, a mezőgazdasági fizikai dolgozóknak csak 49 százaléka törődik kondíciójával./ az aránytalanság tulajdonképpen még ennél is nagyobb, mert a felmérés készítői az iskolai tornaórákat - lévén az kötelező - figyelembe sem vették a statisztika összeállításakor./ a férfiaknak valamivel nagyobb hányada, átlagosan 78 százaléka sportol, a nőknél ez az arány 73 százalékos. örvendetes, hogy nincs különbség a fővárosban vagy a községekben élő fiatalok között, az előbbieknél 74 százaléka, az utóbbiaknak 73 százaléka végez testedzést. viszont az életkor növekedésével arányosan csökken azoknak a száma, akik akár szervezett, keretek között, akár egyénileg sportolnak: míg a 15-18 éveseknek átlagosan 85 százaléka, addig a 25-29 éveseknek csak 64 százaléka, ,mozog,, /folyt.köv./

bb.1./ tért.....folyt./-a

a nem sportoló, a „tunyább”, 25 százalék főként időhiányra hivatkozik, de a válaszok között ilyenek is találhatóak: nincs megfelelő létesítmény, nem szeret sportolni; elég az iskolai testnevelési óra; de akadtak, akik okként egyszerűen a lustaságot nevezték meg. a testedzés indítékait elemezve a számok arról győzték meg a szakembereket, hogy a legtöbben saját elhatározásból sportolnak, de voltak, akiket a barátok, a szülők vagy a munkahelyi kollégák biztatására. megkérdezték: milyen céllal végzi testedzéstét? a legjellemzőbb válaszok a gyakoriság sorrendjében: egészsége érdekében; szórakozásból, általa jut társasághoz, ér el sikereket; anyagi és társadalmi megbecsülés miatt; megszokásból.

a fiatalok nagyobb hányada – több mint fele – szervezett kereteken kívül, egyénileg sportol, 100 közül 47-en naponta, 36-an hetente többször, 12-en hetente egyszer, 5-en pedig ritkábban. a 14-29 éveseknek csaknem a fele járna szívesen valamilyen sportegyesületbe, sőt szervezett keretek között még azoknak nagy része is szívesen sportolna, akik ma még semmilyen testedzést nem végeznek. sajnos, a felmérés szerint a fiataloknak több mint fele válaszolt úgy, hogy nincs lakóhelye vagy munkahelye közelében test-edzésre alkalmas létesítmény. keveslik a sportpályákat, az uszodákat, a tornatermeket, parkokat és a játszótereket./mt1/

bb.2. óvodát épít a dorogi gyógyszergyár

vid/kz/a/-cz

1975. augusztus 2.

nemrégiben adták át dorogon az üzemek, a szocialista brigádok segítségével épített 75 személyes óvodát, s máris újabb akció kezdődött a gyermekekért. a tanács egy szép hétholdas parkot felajánlott a vállalatoknak azzal a céllal, hogy építsenek rajta gyermekintézményeket, játszótereket. a kedvező lehetőséggel elsőként a kőbányai gyógyszergyár dorogi gyára él; az üzem egy 75 személyes korszerű óvodát hoz létre az ideális környezetben. még az idén megkezdik az építkezést, s a jövő évben át is adják rendeltetésének az új óvodát. a rövid határidő vállalásában nagy szerepe van annak, hogy a dorogi szénbányák szolgáltató üzeme soron kívül elvállalta a kivitelezést, az esztergomi tervezőiroda pedig augusztus 30-ig elkészíti a tervdokumentációkat. a kőbányai anyavállalat jelentős összeget ad ahhoz, hogy a dorogi gyárban dolgozó asszonyok gyermekeinek mielőbb elkészüljön a korszerű óvoda./mt1/

- 2 -

bb.3. művészek közös munkája - a nemzetközi képzőművészeti táborokról

i/rókg/hi/a/-cz

1975. augusztus 2.

a magyar képzőművészek szövetségének szervezésében, a megyei illetve városi tanácsok anyagi támogatásával ezen a nyáron is több nemzetközi képzőművész-tábort rendeztek, illetve rendeznek hazánkban. a hajduböszörményi ifjusági művésztelepen augusztus 5-én zárul a festőművészek egy hónapig tartó találkozója. a résztvevő magyar, szovjet, ndk-beli csehszlovák, jugoszláv és román művészek ezuttal is kiállítással fejezik be együttes munkájukat, valamennyien egy-egy művet ajánlva a város képtárának.

először találkoztak hazánkban a tüzzománc művészei: kecskeméti táborozásuk augusztus 15-ig tart. a résztvevő magyar és szovjet művészek két alkotást adományoznak a városnak. az európában is újszerű kezdeményezés célja, hogy lehetőséget nyújtson a zománcművészet továbbfejlesztésére, a gyakorlati és elméleti munka biztosítására. nagyatádon a napokban fejeződött be a faszobrászok két hónapig tartó, szinpozionnal egybekötött táborozása. az első alkalommal megrendezett szakmai táborozáson a magyar művészek mellett olasz, francia és argentin szobrászoknak nyílt alkalmuk plasztikai művészetük továbbfejlesztésére, baráti együttműködésre, és különböző művészeti információk cseréjére is. a most elkészült monumentális szobrokat a város központjától másfél kilométerre levő, 16 holdas erdővel körülvett területen helyezték el.

szeptember 8-án fogadja első vendégeit a hortobágyi művésztelep, a festők itteni új találkozójának célja, hogy a hortobágyi nemzeti park páratlan értékeit, egyedülálló állat-és növényvilágát megörökítsék. a szocialista országok művészei adnak egymásnak találkozókat salgótarjánban. a hazaiakon kívül augusztus 15-ig ott-tartózkodó szovjet, román és szlovák festőművészek a környező vidék tájait, embereit formálják meg. nyíregyházán ugyancsak a szocialista országok részvételével kezdődik táborozás szeptember elsején. egyhónapos ottlétük során a táji és emberi környezet adta életmennyvilágot dolgozzák fel. egy-egy alkotásuk a város modern múzeumának anyagát gyarapítja majd.

/folyt.köv./

- 3 -

bb.3./művészek.....folyt./-a

a hazai nemzetközi képzőművészeti táborokba a szövetség szakosztályi vezetőségeinek döntése alapján kerülnek a művészek, s ugyancsak a szakosztályvezetőségek döntenek a szocialista országokban megrendezett művésztalálkozókon való részvételről. az eset és a véső magyar mesterei elutaznak például a lengyelországi bielowiczába, a bulgáriai strazijába, plovdivba és burgaszba, a jugoszláviában levő prilépbe, a csehszlovákiai dechynebe, az ndk-beli römhlidbe./mti/

--

bb.4. jegesmedve-trió hollandiából , bölcsődében a kis ragadozók

1/ol/tm/ie/a/-cz

1975. augusztus 2.

ujabb értékes állatokkal gyarapodott a fővárosi állat-és növénykert emlős állománya. hollandiai cserepartnerük fiatal, jó egészségnek örvendő jegesmedve-triót kaptak. a hosszú ut nem viselte meg az állatokat, amelyek most ismerkednek új környezetükkel. egyelőre még karanténban vannak, s ezért a közönség nem láthatja őket.

szokatlanul nagy a szaporulat a ragadozó-házban. a márciusban született, szépen fejlődő három leopárd-kölyök vidám játékában a ragadozó-ház előtti kifutóban már a látogatók is gyönyörködhetnek. a nemrégiben született pumakölyköket , valamint a szibériai tigris-anya néhányhetes első szülötteit - egy hím és egy nőstényt - dajkakutya neveli. az apróságok egyelőre még bölcsődében vannak, a látogatók majd csak később tekinthetik meg őket.

a futómadarak,, családjában,, is jó a szaporulat: jelenleg a nandu-tojások vannak keltetőgépben, s napokon belül várják az első fiókák jelentkezését. tojást rakott a védett ugartyuk is. az értékes, de ritka, kiveszőben lévő fajt így a budapesti állatkertben sikerül majd szaporítani./mti/

--

- 4 -

bb 5. az ujbpesti lakásprogramról tárgyalt a iv. kerületi párt-végrehajtó bizottság

1 gy/tr gi hi -cz

1975. augusztus 2.

ujbpesten a jelenlegi tervidőszakban - tanácsi alapból, vállalati hozzájárulással és magánerekből - összesen 3.700 lakás felépítésével számoltak; az eredeti tervet jelentős lemaradással, 2.495 új otthon átadásával sikerül csak teljesíteni. ennek oka mindenekelőtt az ujbpesti rekonstrukciónak a tervezettnél későbbi megkezdése - állapították meg a iv. kerületi párt-végrehajtó bizottságnak a lakásprogram megvalósulását vizsgáló ülésen. a helyzetet nehezíti, hogy a mostani tervidőszakban összesen 3.295 korszerűtlen, nagyrészt komfort nélküli lakást kellett szanálni, s még ebben az esztendőben további ezer régi otthon lebontásával kell megalapozni az ötödik ötéves tervidőszak munkáját.

ujbpest kialakuló új negyedében, a rekonstrukciós területen egyébként 1976 első negyedében fejeződik be az első ütemben tervezett 1285 lakás átadása. a pozsonyi úti lakótelepen ebben az esztendőben már átadtak 176 új otthont. az árpád ut-rózsa utcakiosztáson utcai kísérleti lakótelepet ugyancsak az utóbbi években hozták létre 192 lakással. a tanácskozáson a tervidőszak legjelentősebb vállalati lakásépítkezéseként az egyesült izzó lakótelepének továbbfejlesztését jelölték meg: itt a tervezett 450 új otthon helyett 600-at hoznak tető alá az év végéig.

ami a magánereős lakásépítkezést illeti, a lakosság igényei lényegesen felülmúlják a szabadon beépíthető telkek számát. eddig 126-an hoztak létre saját erőből családi otthont, de évente legalább ötven építési kérelmet el kell utasítani a sűrű beépítettség miatt. ennek mintegy négyszerese az építésrendészeti elfogadhatatlan lakásbővítési igény.

a kerületi lakáshelyzetet elemezve kiemelték: a jelenleg nyilvántartott 6.254 lakásigénylő közül 4.624-en önálló lakásra várnak. közöttük - a fővárosi 67.2 százalékos átlagnál nagyobb - 84 százalék - a fizikai dolgozók aránya. ujbpest egyébként nem tartozik az „előregedő”, városrészek közé, mivel a fiatal házások aránya csaknem 43 százalék. a párt-végrehajtó bizottság felhívta a kerületi tanács, a szakigazgatási szervekben dolgozó kommunisták figyelmét arra, hogy a következő tervidőszak lakásépítési programjának végrehajtását minden lehető eszközzel támogassák. a helyi adottságokat figyelembe véve a következő években mindenekelőtt a rekonstrukciós területen kell biztosítani a lakásépítés tervszerűségét, továbbá a telepszerű munkáslakás-építés szorgalmazása a fő feladat. /mti/

- 5 -

bb 7. mit ígér a televízió a jövő hétre?

i nm/tm gi hi -cz 1975. augusztus 2.

kedden új négyrészes dokumentumfilm-sorozat indul ~~menet~~ címmel. a film a Magyarországon élő görög politikai emigránsok közül szólaltat meg néhányat, este arséne lupin új kalandokra indul, az epizód címe: a kristálydugó. a második műsorban a hazatérni jó című dokumentum-film után háromrészes csehszlovák filmsorozat kezdődik, saturnus-akció címmel. témája: a szovjet kémelhárítás küzdelme a második világháború idején.

szerdán a lenini komszomol megalakulásáról és a mai szovjet fiatalokról szól, a mi hazánkban mindig van út a fiatalok előtt című film. délután helyszíni közvetítést adunk a székesfehérvári könnyűfémüzből. este hajdu jános dokumentumfilmje, a családok és dinasztikák az NSZK mindennapi életével ismerteti meg a nézőket. a 2. műsorban schiller: stuart mária című drámája kerül a képernyőre a katona józsef színház művészeinek előadásában, felvételről.

csütörtökön az atlanti óceáni vitorlásverseny izgalmas eseményeit eleveníti fel a három hétig álom nélkül című színes francia rövidfilm. a közel-keletre kalauzolja a nézőket chru-dinák alajos riportfilmje, az al ahrám. a zenés nyári krónika az idei nyári zenei eseményeiből ad körképet.

pénteken szakonyi károly: életem, zsóka című művének tv-változata kerül a képernyőre, ezt követően a sikeres szovjet-amerikai űrvállalkozásról, a szojuz-apollo eseményeiről készült összefoglalót láthatjuk.

szombaton ötrészes ndk filmsorozat kezdődik az összeesküvők címmel. a film németország sorsát ábrázolja a II. világháború utolsó éveiben és a háborút közvetlenül követő időben.

az európai műemlékvédelmi évhez kapcsolódó műsor a multunk jövője. a janus című angol film megismerteti európa legszebb műemlékeivel és az azokra leselkedő veszélyekkel is. este az én - megrendelésre - című tévéfilm a bizarr fantasztikum műfajából ad ízelítőt. a veszprémi tévé találkozói díjnyertes alkotásai közül a gyilkosok című tévéjátékot ismételjük.

vasárnap délelőtt a jókai-sorozatban a kőszivű ember fiai című magyar film második részét vetítik. délután a ketten a jégen című film a világhírű szovjet jégtánc világából ad látványos produkciókat. a multunk jövője - eger című műsor a barokk város rekonstrukciójáról szól - az európai műemlékvédelem tükrében. nagy istvánnak, a romániai magyar irodalom kiemelkedő alakjának életutjával ismerteti meg az este vetítésre kerülő portréfilm. /mti/

--

- 6 -

e

bb 6. vizesek a duna menti teacserjések

vid.- gi -cz 1975. augusztus 2.

a plantatea alapanyagának lelőhelyeit, a duna menti szedre-seket előntötte a nyári áradás. így nehéz megközelíteni a „teacserjéseket”, s lassu a zsenge levelek gyűjtése. eddig mindössze ezer kilogramm érkezett a herbária bajai telepére, és még mintegy 2000 kilogrammra lenne szükség ahhoz, hogy ki tudják elégíteni a hazai gyógytea-fogyasztókat. a plantateát baján dolgozzák fel, s csomagolják tasakokba. jó „termőévben”, két-három millió csomag teát kap innen a kereskedelem. /mti/

--

bb 8, elkészült szombathely „hőtérképe”,

vid.-kz gi -cz 1975. augusztus 2.

az energiagazdálkodási egyesült szombathelyi szervezetének mérnökcsoportja elkészítette a megyeszékhely „hőtérképét”, a szakemberek többek között megállapították, hogy a városban az elmúlt években több nem gazdaságos, rendszertelen lokális hő-ellátási göcot hoztak létre - gyakorta kényszerhelyzetben - a szükséges, kívánatos összhang nélkül. az új lakótelepeket az új városnegyedeket elég sok tervezőintézet tervezte. ez a sok-rétűség a fűtési rendszerek tarkaságán is látszik. a derkovits lakótelepen például két fűtőmű készült egymástól ötszáz méterre. a joskar ola-i lakótelepen a tömbfűtőmű közelében gázfűtésű lakások állnak, s a ságvári kisz lakótelepen is föllelhető az összes fűtési mód.

javasolják a szakemberek, hogy a jövőben nagyobb gondot kell fordítani ezekre a dolgokra, egyrészt a gazdaságosság, másrészt a környezetvédelem miatt. /mti/

--

- 7 -

bb.9. megszűnt az árvízvédelmi készültség az utolsó veszélyeztetett gátszakaszon is - kereken 100 ezer hektárról vezették el a belvizet

i/sb/gk/ie/ra cz

1975. augusztus 2.

a sió-torkolat és a duna jobb parti szögletében, a gemenci erdő térségében őrzött gátszakasz mentén e hét közepén megszüntetett árvízvédelmi készültséggel zárult a küzdelem a folyók nagy nyári áradásai ellen, amelyben, mint ismeretes, az 1965. évi nagy dunai árvíz idején mért legmagasabb vízszinteket is megközelítették, néhol meghaladták az árhullámok. a készültséggel őrzött utolsó gátszakaszon legutóbb csak figyelőszolgálatot tartottak, a többi folyók mentén pedig jóval korábban visszavonták az árvízvédelem erőit. most már a védekezéshez felhasznált anyagok összegyűjtése is befejeződött.

a gátak erősítéséhez felhasznált mintegy 350 ezer homokzsák túlnyomó részét sikerült megmenteni, és kiürítés, mosás, szárítás után ismét beszállítani a vízügyi, árvédelmi raktárakba, azaz a 8000 négyzetméter műanyagfóliával együtt, amelyet az új töltésszakaszok védelmére helyeztek el átmenetileg a gátak oldalán. az 1965 óta épített több mint 120 kilométer hosszú új dunai gátra ugyan is nagy figyelmet fordítottak, hiszen ezeknek a töltéseknek ezúttal kellett először helytállniuk az áradással szemben. ezért a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet teljes apparátussal figyelte az áradás idején az új gátszakaszokat és furási próbákkal, izotópos szondázással vizsgáztatta a töltéseket. most már a tapasztalatok összegezése is megkezdődött. annyit a műszerek nélkül is meg lehetett állapítani, hogy az áradások idején az új gátaknál semmiféle káros jelenség nem történt. a műszeres vizsgálatok feldolgozásával pedig újabb fontos adatokhoz jutnak, amelyeket más, új gátak tervezésénél hasznosíthatnak.

a vízügyi igazgatóságok elsőrendű feladatuknak tekintik most, hogy az árvízvédelmi vonalak fejlesztési munkáiban pótolják azt a kényszerszünetet, amit a juliusi árvíz okozott. az ideai fejlesztési tervek maradéktalan teljesítése érdekében siettetik a munkát a szegedi partfal építésénél, a maros menti, valamint a szigetközi és a baja-solt közötti töltések erősítésénél.

/folyt.köv./

7.10/ra

-8-

Fi 8.45

bb.9. / megszűnt ... folyt./ra

az országos vízügyi hivataltól kapott tájékoztatás szerint eddig kereken 100 ezer hektárról vezették el a belvizet. a védekezési munkák dandárjában háromszor annyi vizet szivattyúztak, mint amennyit a szamos, a tur és a bodrog vizével együtt nyáron szállít a tiszta felső szakasz. mintegy 300 millió köbméter vizet vezettek el a földekről, s így annyi munkát végeztek, mintha egymás után hétszer szivattyúzták volna ki a velencei-tó vizét. jelenleg még mintegy 4000 hektár vetést és szántóterületet, valamint 8000 hektárnyi rétet és legelőt - egyébként is vizenyős területet - borít a belviz. a szigetközben, a zala folyó torkolatának vidékén, valamint a tiszta és a maros közti területen tartanak belvízvédelmi készültséget és másodpercenként csaknem 50 köbméter vizet emelnek át szivattyúzással a csatornákból a befogadóba, a folyókba. a szakemberek azzal számolnak, hogy vasárnap már ezeken a területeken is megszüntethetik a készültséget, mert a további szivattyúzásokhoz már nincs szükség nagy erők foglalkoztatására. néhány napon belül tehát - ha csak újabb csapadék fel nem borítja a számításokat - befejeződik az ideai belvízi védekezés is./mti/

--

bb. 10. távirat

rj -cz

1975. augusztus 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban üdvözölte a guyanai népi haladó párt központi végrehajtó bizottságát, a párt megalakulásának 25. évfordulója alkalmából.
/mti/

--

bb. 11. hét új autóbusz békéscsabán

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

szombattól tovább javul békéscsaba tömegközlekedése - a volán 8. sz. vállalata hét ikarusz 266-os autóbuszt állít forgalomba. /mti/

--

9.20 rj

- 9 -

Fi 9.30

bb. 12. halálos balesetek

ob/zsu/rj -cz

1975. augusztus 2.

sopron és sopronkőhida között szabó sándorné 58 éves mórchidai háztartásbeli féktávolságon belül egy személygépkocsi elé lépett, amely elgázolta. az asszony kórházba szállítása után sérüléseibe belehalt.

balatonszárszó belterületén révész attila, 18 éves budapesti ipari tanuló, motorkerékpárjával a kijelölt gyalogátkelőhelyen porkólab jános 77 éves nyugdíjas, helyi lakosnak nem adta meg az elsőbbséget. az idős férfi kórházba szállítása után sérüléseibe belehalt. a motorkerékpárost őrizetbe vették, és eljárást indítottak ellene.

miskolcon, hudák zoltán 18 éves lakatos edzés közben motorkerékpárjával az edzőpálya palánkjának ütközött, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben a mentőkocsiban meghalt. /mti/

bb. 13. nemzetközi építőtábor nyílt debrecenben

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

debrecen két legjelentősebb építkezésének - a vénkerti lakótelepnek, valamint a postaigazgatóság műszaki épületének-segítésére nemzetközi építőtábort nyitottak meg. a két helyen csaknem 100 szovjet, ndk-beli, lengyel és magyar egyetemista látott munkához. /mti/

bb. 14. építészeti és kerámia bemutató hajduszoboszlón

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

a pécsi zsolnay porcellángyár és a nyiregyházi kelet-magyarországi tűzép vállalat zsolnay építészeti és kerámia kiállítást nyitott meg szombaton hajduszoboszlón a gyógyfürdőben. a gyár husz parkdíszítő elemet is kiállított. /mti/

9.25. rj

Li 9'45

- 10 -

bb. 15. „éneklő”, kiállítás kőszegen

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

a magyar diszmadártenyésztők egyesületének szombathelyi csoportja rendezésében nagyszámu érdeklődő jelenlétében diszmadárkiállítás nyílt szombaton kőszegen, a mezőgazdasági technikum nagytermében. az egyesület vasi tagjain kívül megjelentek a kiállításon szép madaraikkal a zalaegerszegi, a pápai tenyésztők, valamint a veszprémi állatkert is. a bemutatón különösen a gyermekek körében arattak nagy sikert a sárgahomloku amazonpapagájok. láthatók ezenkívül a kiállításon a diszpintyeknek mintegy tizenöt fajtája, a mesteri fészeképítésükről híres szövőpintyek, valamint flamingók, kanári-madarak egyaránt.

az „éneklő”, kiállítás két napig várja a látogatókat. /mti/

--

bb. 16. budapesti közlekedési balesetek

zsu/rj -cz

1975. augusztus 2.

xiii. kerület, váci ut és tutaj utca kereszteződésében zachár istván, 25 éves kiállítás-szervező budapesti lakos személygépkocsijával elütötte berecz lászló 72 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására, és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

xvii. kerület, pesti ut és tápióbicske utca kereszteződésében egy személygépkocsi elütötte lirsch józsef 66 éves gyalogost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására folyik a vizsgálat. /mti/

--

10.00 rj

- 11 -

Li 10'30

bb. 17. 109 . születésnapját ünnepelte nógrád matuzsáleme

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

... hogy még számos esztendőben szerencsétlenség...
csendült fel az ősrégi születésnap köszöntő szombaton pász-
tón, a szabadság ut 129. sz. ház udvarán: strechó boldi-
zsárnét, mária néni köszöntötték a helyi röplő páva kör tag-
jai, aki ezen a napon ünnepelte 109. születésnapját.

felköszöntésére felkeresték házában a nagyközség tár-
sadalmának képviselői: az uttorók énekszóval, szavalattal, a
tanács jutalommal, édességgel, a népfront, a nőbizottság, a
vöröskereszt képviselői kedves szavakkal, rengeteg virággal
ünnepelték a megye, s az ország legidősebb asszonyát.

strechó néni egyébként még ma is kitűnő egészségnek örvend,
szívesen emlékszik vissza élete egy-egy szakaszára, meghatódot-
tan fogadta népes családja - 17 unoka, huszonöt dédunoka, tizen-
két ükunoka - szerető gondoskodását. /mti/

-.-

bb. 18. elutaztak a tanzániai fiatalok vas megyéből

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

szombaton bucsuzott vas megyétől, s továbbképző intézeté-
től, a vépi mezőgazdasági szakmunkásképzőtől és indult vissza
hazájába a tanzániai mlinganói farm management főiskola négy-
venkilenc hallgatója. a tanzániai fiatalok négy hónapot töltöttek
hazánkban, tanulmányozták vas és a környező megyék mezőgazda-
sági nagyüzemeinek munkáját, a szövetkezeti mozgalom felépítését,
eredményeit, a tsz tagok életét. megismerkedtek többek között
a munka- és üzemszervezéssel, a gépkezelési, üzemeltetési,
karbantartási, növénytermesztési, növényvédelmi munkákkal. a
tanultakról valamennyien sikeres vizsgán számoltak be.

a vizsga után még három napot töltöttek a vépi tanin-
tétben, ismerkedtek a megye nevezetességeivel, s több helyen
is bemutatták népi szokásaiknak megfelelő kulturális műsorukat.

a vépi tanintézet az idén első ízben kapcsolódott be a fej-
lődő országok mezőgazdasági műszaki szakembereinek továbbképzésé-
be, s a tervek szerint e munkája a továbbiakban folyamatos lesz.
/mti/

-.-

10.10 rj

- 12 -

R. 10.10

bb. 19. nyiregyházán megnyílt a második országos népművésze-
ti kiállítás

vid il cz

1975. augusztus 2.

szombaton a nyiregyházi bessenyei györgy tanárképző fő-
iskolán dr. ortutay gyula kossuth-díjas akadémikus ünnepélye-
sen megnyitotta a második országos népművészeti kiállítást.
a tárlaton mintegy 1000 népművészeti terméket mutatnak
be abból a csaknem 4000 darabból, amelyet a nyiregyházi váro-
si tanács, a budapesti fővárosi tanács, a népművelési inté-
zet közös pályázatára küldtek be az ország minden részéből. a
másodszor meghirdetett pályázat legfőbb célja a magyar népi
diszítőművészet hagyományainak ápolása, az alkalmazás, a to-
vábbfejlesztés serkentése, a népművészeti alkotótevékenység,
az aktív művelődés széleskörű népszerűsítése. a pályázat si-
kere nemcsak a résztvevők és a beérkezett művek nagyszámában,
hanem a színvonalas pályamunkákban is tükröződik. ezek között
a gyermekjátékoktól kezdve a diszített kerámiáig minden megta-
lálható.

a kiállítás megnyitása után czakó istván, a nyiregyházi
városi tanács elnökhelyettese és bánzki pál, a népművelési in-
tézeti osztályvezetője nyújtotta át a díjakat. a bíráló bizottság
döntése alapján a kiállításon bemutatott népművészeti tár-
gyak közül harmincnyolcat részesített különböző fokozatu el-
ismerésben. a legkiemelkedőbb színvonalu pályamunkák szerzői:
dr. lannert keresztély /derecske/ fafaragó, tófalvi mihály /mis-
kolc/ faragó, kelemen sándor /budapest/, fémműves, dr. németh
pálné népi iparművész /szekszárd/, himző, lőrincz aladárné, a
népművészet mestere /majos/, szöttes készítő megkapták a nyiregy-
házi városi tanács által alapított gránátalma nívódíjat.

a tárlat megnyitóján résztvevő szakemberek tanácskozást
is tartottak a népi alkotások értékelésének kérdéseiről, a nép-
művészeti ágak továbbfejlesztésének időszaki feladatairól. /mti/

-.-

- 13 -

10.35/il

R. 10.35

kk. 20. szezonvégi vásár

1 ol/zsu/il ie la

1975. augusztus 2.

a ruházati kereskedelem a hagyományoknak megfelelően az idén is megrendezi a nyári szezonvégi vásárt, amely most augusztus 4-től augusztus 16-ig tart.

a vásár áruválasztéka, az árengedmény mértéke - akárcsak az előző években - most sem lesz egységes, hanem területenként, vállalatonként eltér. a kiskereskedelmi vállalatok és szövetkezetek saját hatáskörükben jelölik ki a vásárban résztvevő egységeket, árucikkeket és szabják meg az engedmény mértékét./mti/

--

bb. 21. végetértek a kazincbarcikai ifjumunkás és védnökségi napok

vid il cz

1975. augusztus 2.

a kisz borsod megyei bizottsága több más intézménnyel közösen az idén rendezte meg kazincbarcikán az első borsod megyei ifjumunkás és védnökségi napokat. az egyhetes rendezvényen hét borsodi nagyüzem ifjusági szocialista brigádvezetői, a tiszai vegyi kombinát és más nagyberuházások fölött védnökséget vállaló kisz-szervezetek képviselői és a városi és járási kisz-bizottságok küldöttei vettek részt.

az egyhetes rendezvénysorozat - amelyen mintegy kétezer ifjumunkás vitatta meg a fiatalok művelődésének kérdéseit, a védnökségből adódó újabb feladatokat, a gyárakban dolgozó lányok és fiatal asszonyok helyzetét - szombaton ért véget. szombaton a résztvevők egy része a pvc három építkezésén kommunista műszakon vett részt. más részük a felszabadulás harmincadik évfordulójának tiszteletére létesített jubileumi park térrendezésén, parkosításán dolgozott.

az önkéntes munkát követően a fiatalok a pvc háromgyárban védnökségi nagyaktívan vettek részt. ezen ígéretet tettek, hogy a kiemelt nagyberuházások határidőre történő befejezésében továbbra is tevékenyen közreműködnek./mti/

--

- 14 -

10.40/il

R. 10.38

felhasználható: 15. 00 óra után

bb. 22. befejeződött a tokaj-hegyaljai nyári egyetem

vid il cz

1975. augusztus 2.

a tit borsod megyei szervezete más intézményekkel közösen az idén második alkalommal szervezte meg a tokaj-hegyaljai nyári egyetemet. a kéthetes rendezvényre hat országból érkeztek vendégek, köztük olasz, osztrák, francia borászok.

a világhírű borvidék szőlőkultúrájának és borkezelésének megismertetésére szervezett nyári egyetem hallgatói ellátogattak többek között a tarcali szőlészeti és borászati kutató állomásra. itt a hagyományos furmint, hárslevelű, sárgamuskotály fajták nagyüzemi termesztésével, a vidékre jellemző furmint, szamorodni és aszaborok készítésének, érlelésének technológiájával ismerkedtek meg. előadást hallgattak meg többek között a tokaji borvidék szőlészetének több mint négy évszázados multjáról, sárospataknak, a „bodrogparti athénnek”, a szőlőművelésben és a vidék szellemi életének alakításában betöltött szerepéről.

a szakmai előadások mellett megismerkedtek a himzéseiről és népviseletéről az ország határain túl is ismert matyó föld néprajzi értékeivel és részt vettek a „matyó lakodalmason”, ellátogattak a világhírű aggteleki barlangvidékre, ahol a baradla barlang földalatti hangversenytermében koncertet tartottak részükre.

a tokaj-hegyaljai borvidék, valamint borsod megye természeti és történeti értékeit ismertető két hetes program szombaton a bodrogon, sárospatak és tokaj közötti hajókirándulással ért véget./mti/

--

- 15 -

11.45/il

R. 11.40

bb. 23. kilenc országból 300 hallgató - megnyilt a tit „népek barátsága,, nyári egyeteme pécssett

vid il cz

1975. augusztus 2.

hazánk egyik legrégebb nyári egyeteme, a „népek barátsága,, elnevezésű nemzetközi nyári egyetem szombaton tizenhetedik alkalommal nyitotta meg kapuit pécssett. az orvostudományi egyetem -en rendezett ünnepélyen, amelyen részt vett bocz józsef, a baranya megyei pártbizottság titkára és papp imre, a pécsi városi tanács elnökhelyettese is, dr. lissák kálmán akadémikus, kossuth-dijas orvosprofesszor, a tit baranya megyei elnöke köszöntötte a kilenc országból érkezett hallgatókat, akik két hétig vendégeskednek a mecsekalján, majd jeny jeno kandidátus, a tit főtitkár helyettese tartott megnyitó előadást „magyarország 30 éve a szocializmus útján,, címmel.

a tit nyári egyetemei közül a pécsi az egyetlen politikai jellegű. nincsen meghatározott szakmai profilja, hanem - nevének megfelelően - elsődlegesen a békét és a barátságot, a népek közötti egyetértést szolgálja. e tevékenységéért az országos béketanács éppen a közelmúltban tüntette ki az 1958-ban alapított pécsi universitást. népszerűségére jellemző, hogy eddig összesen majdnem négyezer hallgatója volt a nyári egyetemeknek. az idén is kétszeres volt a tuljelentkezés, főleg külföldről, végülis mintegy háromszázan vesznek részt a rendezvényen.

a politikai ismeretterjesztés mellett gazdag, változatos kulturális és szórakoztató programot állított össze a tit vendégek számára. megismerkednek a 2000 éves pécs multjával és jelenével, a több nemzetiségű baranya kulturájával. kirándulnak a mecsekben, felkeresik a siklósi várat, ellátogatnak a villányi történelmi borvidékre, megtekintik a szársomlyói szoborparkot és harkányban részt vesznek a hangulatos esti fürdőzésen. az idei nyári egyetem ujitása: „kétszáz szó magyarul,, címmel mini nyelvtanfolyamot szerveztek a nyelvünk iránt érdeklődő külföldi hallgatók számára./mti/

-.-

- 16 -

11.00/11

F. 11.00

bb. 25. hazaérkezett helsinkiööl a magyar küldöttség

t hi/tm/il cz

1975. augusztus 2.

szombaton délelött hazaérkezett helsinkiööl hazánk küldöttsége, amely kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa tagjának vezetésével részt vett az európai biztonsági és együttműködési értekezlet harmadik zárószakaszának ülésén.

a küldöttség tagjai voltak: lázár györgy, a minisztertanács elnöke, puja frigyos külügyminiszter, nagy jános külügyminiszter helyettes, rónai rudolf, a magyar népköztársaság helsinki nagykövete.

a küldöttség fogadására a repülötéren megjelent losonczipál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, aczél györgy, miniszterelnökhelyettes, nemes dezsö, politikai főiskola rektora, az mszmp politikai bizottságának tagjai; gyenes andrás és györi imre, az mszmp központi bizottságának titkára, benkei andrás belügyminiszter, rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszter és marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár. (az mszmp kb

jelen volt tapani lehtinen, a finn köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is,

x x x

/folyt.köv./

- 17 -

11.10/11

F. 11.10

bb. 24. kimagasló siker - bezárta kapuit az egeri várszínház

vid il cz

1975. augusztus 2.

egerben szombaton bucsuelőadását tartotta a várszínház. két héten át zsufolt nézőtér előtt mutatták be, összesen tíz előadásban az „andrás kovács királysága,„ című kétrészes zenés komédiát. szentes reginád professzor két évszázaddal ezelőtt írta a bemutatott darabot, amelyet most köves istván alkalmazott színpadra. a főbb szerepekben élvonalbeli művészek bessenyei ferenc, szemes mari, agárdi gábor, bánffy györgy, maros gábor és szabó tünde játszott.

romhányi lászló rendező a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában ez alkalommal elmondotta: az egeri várszínház idei előadássorozata bebizonyította, hogy az egeri vár kitűnően alkalmas szabadtéri játékok bemutatására. a középkori várpalota látványos épülete, a várudvar régi és alkalmi létesítményei együttesen látványos környezetet szolgáltatnak az előadásokhoz. a fővárosi, valamint az egeri és a miskolci színészek kiváló szereplésükkel tolmácsolták a napjaink közönsége számára is gazdag élményt nyújtó drámát. andrás kovács királysága nemcsak az egeri néző érdeklődését keltette fel, hanem az egész ország területéről vonzott látogatókat.

helyesnek bizonyult a témaválasztás is, miszerint az egeri várszínház azt tűzte zászlajára, hogy a drámatörténeti szempontból érdekesebb évszázados műveket a feledésből kiemelve, felújítsa és modern színházművészeti eszközökkel, az eredeti millióba visszahelyezve, látványos drámaturgiai elemekkel megalapozza a várszínház folyamatos előadásait.

az idei előadássorozat beváltotta a hozzáfűzött reményeket: eger felzárkózott az ország legjelentősebb szabadtéri színházainak sorába, egyidejűleg témaválasztásában is gazdagította a magyar színházi repertoárt.

a jövő terveiről szólva elmondotta romhányi lászló, már döntés született arról, hogy ezentúl minden nyáron megszervezik egerben a várszínházat. még az idén őszön elkészül a jövő nyár szabadtéri előadásainak programja.

/folyg.köv./

- 18 -

bb. 24./ kimagasló .... folyt./il

továbbra is az a törekvés, hogy a bemutatandó művet a közép-kori irodalmi alkotások között keressék és minden esetben élvonalbeli színészeket léptetnek színpadra.

szó van arról is, hogy a jelenleg 600 ülőhelyes nézőteret lényegesen bővítik, ugyanakkor megteremtik a lehetőségét annak, hogy szélesedjen a pódium és bővüljön a látogatók száma. az egeri várszínházban nemzetközi fesztiválra is sor kerülhet majd, miszerint lehetővé teszi, hogy egy-egy külföldi együttes is felléphessen majd az egeri várban./mti/

--

bb. 26. szobor-avatás

zsu/il cz

1975. augusztus 2.

eugenio espejo a 18. századi haladó szellemű equadori függetlenségi politikus, természettudós és orvos mellszobrát szombaton állították fel a 12. kerületben a városmajor egyik sétányán. a szobrot quito polgármestere, ajándékozta a fővárosnak, viszonzásul a budapesttől kapott petőfi szoborért, amelyet az equadori főváros egyik új lakónegyedében állítottak fel. az egyik legrégebbi indián város, a 3 000 méter magasságban egy völgykatlanban fekvő festői szépségű quito küldöttsége - a magyar equadori baráti társaság vezetősége - az elmúlt évben adta át eugenio espejo bronzszobrát szépvölgyi zoltánnak, a fővárosi tanács elnökének./mti/

--

bb. 27. befejezte munkáját a kgst villamosenergia állandó bizottság 44. ülése

i sb/tr/il cz

1975. augusztus 2.

a nehézipari minisztériumban szombaton tartotta záróülését a kgst villamosenergia állandó bizottság 44. ülészsaka. /folyt.köv./

- 19 -

11.45/il

1200

bb. 27./befejezte ..... folyt./il

a tagországok delegációival együtt részt vett a tanácskozáson jugoszlávia küldöttsége, s jelen voltak a kgst egyesített energia-rendszere központi teherelosztó igazgatóságának és az interatomenergo nemzetközi gazdálkodó egyesülés képviselői is.

az ülészakon nagy figyelmet fordítottak az állandó bizottságnak azokra a feladataira, amelyeket a kgst 29. ülészaka jelölt meg a villamosenergetikai együttműködését fejlesztését célzó határozataiban. az állandó bizottság jóváhagyta az érdekelt európai kgst országok egységes villamosenergia-rendszerére vonatkozó általános séma kidolgozásának programját és naptári tervét, ami a jugoszláv energia-rendszerrel folytatandó együttműködési feladatokat is tartalmazza.

megvitatták azokat az előzetes vizsgálati eredményeket, amelyek alapján általános koncepciót dolgoznak ki a kgst országok egyesített energiarendszerének és a jugoszláv energiarendszernek 1990-ig és 2000-ig történő fejlesztésére, a 750 kilovoltos és az ennél is nagyobb feszültségű rendszerközi hálózatok létesítésére.

a szocialista integráció fejlesztésében a kgst 29. ülészakán jóváhagyott 1976-1980. évi egyeztetett tervekben fontos létesítmény az érdekelt tagországok közös erejéből vinyica-albertirsa között építendő 860 kilométer hosszú, több mint kétezer megawatt átviteli teljesítményű, 750 kilovoltos távvezeték, amelynek tervezéséről és építéséről előterjesztett tájékoztatót részletesen megvizsgálta az állandó bizottság. ugyancsak megvizsgálta a tagországokban 1971-75. évek között előirányzott új energetikai létesítmények üzembehelyezésének, továbbá az új 400 kilovoltos rendszerközi távvezeték építésének helyzetét.

a bizottság értékelte az egyesített energiarendszer multi-évi munkájának eredményeit. megállapította, hogy 7,7 százalékkal növekedett az egyesített rendszerben dolgozó erőművek teljesítő képessége, s a villamosenergia-termelés pedig 5,6 százalékkal haladta meg az előző évi szintet. az együttműködés eredményeként 1974-ben 16 354 millió kilowattóra villamosenergia cserét bonyolítottak le az egyesített energiarendszerben.

az ülészakon valamennyi megvizsgált kérdésben megfelelő határozatokat hoztak, s a bizottság megjelölte az 1976-1980. évek között végzendő munkájának legfontosabb feladatait is./mti/

-. -

- 20 -

11.50/il

120

bb. 28. kétnapos ifjúsági találkozó kezdődött szeliden

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

a kisz bács-kiskun megyei és kalocsai járási bizottságának szervezésében szombaton megkezdődött az ifjúsági klubok 5. országos találkozója a dunapataj nagyközség melletti szelidi tónál.

a megyék kisz-küldöttei ifjúságpolitikai tanácskozásokon, vitákon, az ifjúsági klubok módszervásárán vettek részt. a szelidi kastélyszállóban országos politikai plakátkiállítás nyílt. a klubvezetők este a környékbeli ifjúsági klubokba, kisz-alapszervezetekhez látogattak el.

a már hagyományos ifjúságpolitikai fesztivál - amelyet „az antiimperialista szolidaritásért, a békéért és haladásért”, jelszóival rendeztek - vasárnap változatos eseményekkel folytatódik délelőtt ifjúsági nagygyűlés lesz, a tóparton. /mti/

-. -

bb. 29. elbucsuztak esztergomtól az ybl-főiskolások - sok népi építészeti emléket örökítettek meg

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

elbucsuztak esztergomtól az ybl miklós építőipari főiskolának azok az üzemmérnök hallgatói, akik a főiskola és a városi tanács együttműködési szerződése alapján dolgoztak a városban. a ballassa muzeum közreműködésével, szabó józsef iparművész-tanár vezetésével felmérték és rajzokon rögzítették a város számos népi építészeti emlékét, hogy megmentsék az utókornak. megörökítették többek között a szentgyörgyemezei 1825-ben épült dézsmaházat, s ugyan ebben a városrészben az egykori bíró lakóházát. a 18. század végén épült tipikus falusi épület szabadkéményes volt, és csaknem minden szobájában kemencével. a volt királyi város területén, az eszperantó utcában egy 19. század közepéről származó tornácos kiskocsmá került a vázlatfüzetbe. nemcsak ezeknek az épületeknek, hanem sok más esztergomi háznak a kapuját is megörökítették, mert a városban különösen fejlett volt a kapukultúra. /folyt.köv./

12.05 rj

- 21 -

1300

bb. 29. / elbucsuztak... 1. folyt./rj

többségük fából, fémpántokkal készült. a fiatalok egy csoportja az ugynevezett bánomi dülő borpincéit barangolta be. itt találták meg azt a pincét, amelynek tulajdonosa az egyik falon gyűjtötte vendégei-köztük Babits Mihály - aláírását. feltehetően a költő is innen vette aranyhegyi házának híres autogram falához az ötletet.

a főiskolások a feldolgozott anyagot-amely számukra hasznos gyakorlatot, a városnak pótolhatatlan néprajzgyűjtő értéket jelent - a főiskolán egy kisebb, majd ősszel esztergomban egy nagyobb kiállításon mutatják be. ezen előző évi munkájukról is áttekintést adnak. ezúttal ugyanis már a második nyáron gyűjtöttek a városban. a későbbiekben tovább bővítik az együttműködést. az építészeti emlékek felkutatása során összegyűlő szociológiai anyagból közösen készítenek majd szociológiai tanulmányt. a munkákban részt vesz a főiskola műemlékvédelmi tudományos diákköre is. /mti/

--

bb. 30. e m b a r g ó: 19.00 óráig

az országos anyag- és árhivatal elnöke és a belkereskedelmi miniszter

k ö z l e m é n y e

egyes fogyasztói árak emeléséről

rj -cz

1975. augusztus 2.

a világpiaci árak tartós emelkedése, valamint a belföldi ráfordítások nagyrészt emiatt adódó növekedése szükségessé teszi az üzemanyagok, továbbá egyes fa- és építőanyagok fogyasztói árának emelését. az áremelés célja, hogy ösztönözön ezekben az anyagoknak ésszerű, takarékos felhasználására és emellett mérsékelje az állami költségvetésnek az utóbbi időben az import ártámogatások miatt jelentősen megnövekedett terheit.

1975. augusztus 4-én az üzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 20 százalékkal emelkedik. az új árak a következők:

motorbenzin /86 százalékos /kutár/ literenként	5.00 ft
motorbenzin /92-es /kutár/ literenként	6.50 ,,
motorbenzin /98-as /kutár/ literenként	8.00 ,,
gázolaj /kutár/ literenként	4.00 ,,

/folyt.köv./

12.15 rj

- 22 -

: 1305

bb. 30. / az országos anyag-... 1. folyt./rj /embargó!/
az áremelés körébe vont fa- és építőanyagok fogyasztói áremelésének mértéke a következő:

fenyő gömbfa 20-49 százalék

ezen belül pl.
fenyő rudfa 20 százalék
rönk 49 ,,
fenyő faragott gerenda és fenyő fűrészáru 40 ,,

épületasztalosipari termékek 13-41 százalék

ezen belül pl.

ajtó	23 százalék
ablak	21 ,,
faház	13 ,,
hajópado	32 ,,
cser normál parketta	21 ,,
tölgy normál parketta	31 ,,
tölgy mozaik parketta	41 ,,
egyéb lombosfából készült mozaikparketta	24 ,,
faredőny	20 ,,
falburkolat fából	31 ,,
vasbetongerenda átlagosan ezen belül	20 ,,
m jelű vasbetongerenda	10 ,,

azbesztcement tetőfedő pala és burkolólemez	14,,
azbesztcement hullámpala és idom	29 ,,
fedéllemez	15 ,,

/mti/

--

12.25 rj

- 23 -

1310

bb. 31. a máv vezérigazgatósága

gg/rj -cz

1975. augusztus 2.

közlí, hogy a kiskörei tiszai hid átépítése miatt 1975. augusztus 5-én 6 órától 21 óráig a hidat a közúti forgalom elöl lezárják. kérik a gépjárművezetőket, hogy ebben az időben a kiskörei hid helyett a 33-as számú uton a tiszafüredi, illetve a 4-es számú főközlekedési uton, a szolnoki tiszai hidon közlekedjenek. /mti/

--

bb. 32. őszibarackidény a szegedi konzervgyárban

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

a szegedi konzervgyárban megkezdődött a szeged-szatymaz környéki táj jellegzetes hamvas gyümölcse az őszibarack tartósítása. az idény végéig mintegy négy és félezer vagonnal tesznek el befőttnék, gyümölcsvelőnek, illetve a konzervfagylalt alapanyagának. a munkatorlódás elkerülésére, egyelőre nagy tárolóedényekben tartósítják az illatos gyümölcsöt, s későbbi, téli, nyugalmasabb hetekben „szerelik át”, kisebb üvegekbe, dobozokba. /mti/

--

bb. 33. már télre készül harkány-fürdő

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

a természet végre a hét végén sem fukarkodott a jó idővel a mecsekvidéken. a víz és a napfény kedvelői tömegesen vonultak szombaton reggel a mesterséges üdülőtavakhoz.

mozgalmas volt az élet délbaranya európai híru fürdőhelyén, harkányban is, ahol már kora délelőtt több mint tízezer ember szállta meg a strandot nagy sikere van itt az ételbárnak, amely az első nyári szezonban jól vizsgázik. gyorsan, izletes ételekkel szolgálják ki a vendégeket. még javában tart a csucsforgalom harkányban, de máris készülődnek a hideg évszakra, mivel a gyógyító hatású termálviz akkor is nagy számban vonzza a vendégeket. /folyt.köv./

12.40 rj

-24 -

1350

bb. 33. /már télre készül... 1. folyt./rj

a faipari kutatóintézet terve alapján tetőt emelnek a modern téli pavilonhoz csatlakozó új medence fölé, ami nagyon szép és hangulatos lesz. a tapasztalat szerint a harkányi víz hamar tönkreteszi a vasat. ezért a tartószerkezethez impregnált fát használnak. a tetőt fehér, átlátszó műanyaggal borítják. a téliesített régi medencét ugyanis átépítik, felújítják. /mti/

--

bb. 34. dr. germanusz gyula professzort

zsu/rj zs -c

1975. augusztus 2.

tudományos munkássága elismeréséül a delhi islam tanulmányok intézete levelező tagjává választotta. /mti/

--

bb. 35 időjárásjelentés

rj -cz

1975. augusztus 2.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 2-án szombaton 13.00 órakor

helyi zápor, zivatar

a változékony, szeles, többfelé csapadékos időjárást okozó óceáni léghullámok még mindig európa északi és keleti részeit érintik. szárazföldünk középső és déli területein általában gyengék a légmozgások, ezért a helyi tényezők alakítják ki az időjárást. így ezeken a területeken főként a délutáni órákban záporok, zivatarok keletkeznek. európa nagy részén pénteken a legmagasabb nappali hőmérséklet néhány fokkal meghaladta az évszaknak megfelelő értéket. a következő 36 órában a kárpát-medencében a hőmérséklet lényegesen nem változik, de helyi zápor, zivatar kialakulása továbbra is várható.

/folyt.köv./

13.00 rj

- 25 -

1320

bb. 35. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

hazánkban pénteken az északi megyékben csak 4-7 máshol 8-12 órán át sütött a nap. a délelőtti óráktól kezdve többfelé keletkezett zápor, zivatar, sőt cegléden jégeső is hullott. a lehullott csapadék mennyisége általában 10 mm alatt maradt, de kompoltról és szabadsághegyről 10, lentiből 11, karcagról 12, vácról 18 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben 25-30 fokig emelkedett. szombat hajnalra 12-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 24-26 fok között váltakozott.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 21.1 fok volt, a százéves átlagnál 0.9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik. a balaton vízének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig:

időnként megnövekvő felhőzet, szórványos zápor, zivatar, mérsekelt, napközben megélénkülő északnyugati, északi szél, a zivatar idején átmeneti szélerősödés.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 13-18
legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 25-30 fok között.

a duna vizállása: budapesten 415 cm. /mti/
-.-

bb. 36. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke augusztus 2-án 13 óráig:

se/rj 1975. augusztus 2.

1. tért hódít a testedzés
2. ovodát épít a dorogi gyógyszergyár
3. nemzetközi képzőművészeti táborok
4. állatkerti hírek
5. iv. kerületi párt vb ülése
6. vizesek a plantatea gyűjtőhelyek
7. tv jövő heti műsora
8. szombathely „hőtérképe”
9. megszűnt az árvízvédelmi készütség
10. távirat

/folyt.köv./

13.10 rj

- 26 -

1325

bb. 36. / a belföldi.. 1. folyt./rj

11. új autóbuszok békéscsabán
12. balesetek
13. nemzetközi építőtábor debrecenben
14. kerámiai kiállítás hajdusoboszlón
15. díszmadár kiállítás kőszegen
16. balesetek budapesten
17. 109. születésnap
18. elutaztak a tanzániai fiatalok vas megyéből
19. országos népművészeti kiállítás
20. szezonvégi vásár
21. kazincbarcikai ifjúsági napok
22. tokaj-hegyaljai nyári egyetem
23. tit nyári egyetem pecsett
24. egri várszínház sikere
25. hazaérkezett helsinkiből a küldöttség
26. szobor-avatás
27. a kgst villamosenergia áb ülése
28. ifjúsági találkozó szeliden
29. elbucsuztak esztergomtól az építőipari főiskolások
30. közlemény
31. a máv közleménye
32. őszibarack tartósítás
33. harkány fürdő télre készül
34. germánusz elismerése
35. időjárás
36. hírjegyzék

/mti/

-.-

bb. 37. hírek az aratásról

rj -cz

1975. augusztus 2.

tolna megyében is befejezték a buza aratását vasárnap sem tartanak munkaszünetet a mezőgazdaságban. az aratásból felszábaduló gépeket a szalma letakarítására és a tarlóhántásra irányították. rendelkezésre áll a silózáshoz szükséges gépi erő is.

szombat déli összesített jelentés szerint zala megye termelészövevénye közül 27, a 4 állami gazdaság közül pedig 3 végzett a kenyérgabona aratásával, s a megye területén mindössze 1880 hektár buza vár még aratásra. ennek betakarítására nagyarányú kombájn átcsoportosítást végeztek.
?/folyt.köv./

13.20 rj

-27 - már csak kevés zab és borsó termés maradt a földeken.

1380

46

bb. 37. /hírek... 1. folyt./rj

jó ütemben halad, s befejezéshez közeledik az átlagosnál hüvösebb éghajlatu vas megyében is a gabona betakarítása. szombati a kalászosok 90.7 százalékát helyezték biztonságba.

a megyében várhatóan a jövő héten mindenütt befejezik az aratást. a megyei mezőgazdasági operatív bizottság arra hívta fel a gazdaságok figyelmét, hogy ott, ahol szükség van rá, az eddiginél jobban éljenek a másutt felszabdult kombájnok igénybevételével, s most már mind nagyobb gondot fordítsanak a soronkövetkező munkák - a szalmabetakarítás, a tarlóhántás, a silózás, valamint a cukorrépa gyomtalanítás, gazolókapálás - jó elvégzésére.

csongrád megyében a mintegy százezer hektár kalászos területből kb hétezer hektáron van még aratni való. ezek rendkívül szétszórtan több mint ötven termelőszövetkezet határában található, nem összefüggő táblákon, hanem kisebb nagyobb foltokban. annyira vizes földeken, hogy rajtuk csak lánctalpas, vagy duplakerekű kombájnok dolgozhatnak. ezek sem képesek teljes erővel aratni, csupán „csipegetik”, kerülgetik, körülvágják a visszamaradt búzákat. előreláthatólag még öt-hat nap szükséges ahhoz, hogy a rendkívül nehéz aratást megyszerte befejezhessék.

annak ellenére, hogy az idén az országban először somogyban kezdődött meg az aratás, mégsem sikerült még a nagy nyári kenyércsata gondját letenni. a rendkívül csapadékos, gyakori zivataros időjárás szinte minden héten egy-két napos kényszerpihenőre ítélte az aratókat, valósággal úgy kellett lelopkodniuk a termést a földekről. ennek ellenére somogyban is már közvetlen befejezés előtt áll az aratás. a megye állami gazdaságai és négy járásának termelőszövetkezetei már végeztek a gabona betakarításával. csupán a marcali és a siófoki járásban van még lábomálló gabona. azonban itt is pár napon belül befejezik a munkát, mivel az ide összpontosított gépek segítenek.

/folyt.köv./

13.25 rj

1350

- 28 -

bb. 37. / hírek... 2. folyt./rj

szombati felmérés szerint 10 ezer hektár aratnivaló van még győr-sopron megyében. eddig 85 ezer hektár területről takarítottak be a gabonát, elsősorban a búzát. szombaton is teljes erővel folyt az aratás. mintegy 700 gép volt munkában. most már kizárólag mély talaju, belvizes területeken folyik az aratás. a gépek teljesítménye lényegesen kisebb, mintha normális körülmények között aratnának.

az ország legészakibb szántóföldjein, borsodban, ahol az utóbbi napokban is szinte „lopni kellett az időt”, az átvonuló záporok-zivatarok miatt az aratásra, szombaton már kilencven ezer hektárról takarították be a termést, a tsz-ek közül több mint hatvan helyezte már biztonságba a kalászosokat. a még hátralévő mintegy huszezer hektár betakarításában ezekből a gazdaságokból szombattól több mint félszáz kombájn segít a szomszédos tsz-ekben.

a dőlt gabonák miatt a gépek kisebb teljesítménnyel dolgoznak, ezért „kölcson”, kombájnokra is szükség van. a megye egyik legnagyobb kalászos területtel rendelkező közös gazdasága, a hernádnémeti tsz. saját 16 kombájnján kívül több „vendégkombájn”, is üzemeltet, hogy mielőbb végezzen a nagy nyári munkával. /mti/

-.-

bb. 38. megkezdődött almásfüzitőn a kétnapos országos tüzoltóverseny

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

mintegy nyolcvan csapat - önkéntes tüzoltó testületek, vállalati és állami tüzoltóságok - mintegy kilencszáz tagjának a részvételével kezdődött meg szombaton almásfüzitőn a tím-földgyár sporttelepén a x. országos tüzoltóverseny. a bemutatók szereplőivel együtt kb ezernégyszázan vesznek részt a felszabadulás 30. évfordulója tiszteletére szervezett kétnapos nagyszabású összejövetelen. a vetélkedőt több hónapig tartó szakmai verseny előzte meg. ezeken a járási, megyei, majd országgrészi versenyeken 100 000 felnőtt és 10 000 uttörő vett részt. a legjobbak kerültek a döntőbe, amelyet most elsősorban tartanak vidéken, a korábbiakat a fővárosban rendezték meg.

/folyt.köv./

13.35 rj

1350

- 29 -

bb. 38. / megkezdődött... 1. folyt./rj

az almásfüzitői verseny megnyitójában dr. farkas györgy vezérőrnagy, a belügyminisztérium országos tűzoltóparancsnokságának vezetője hangsúlyozta, hogy az elődöntők magas fokú fegyelméről, kitűnő felkészültségről tettek tanubizonyosságot. a versenyek iránti nagy érdeklődés kifejezte azt a nagy megbecsülést, amely a hivatásos és az önkéntes tűzoltók munkáját egyaránt övezi.

a döntő első napján két pályán - az egyik a hivatásosok, a másikon az önkéntesek és a vállalatiak - mérték össze számos tudásukat. a hivatásos tűzoltók különösen nehéz feladatokat oldottak meg. így például váltófutás közben tüzet oltottak, palánkot másztak meg, vizsugárral lőttek célba.

a vasárnapi záróünnepélyen adják át majd a legjobb csapatnak a belügyminiszter most első ízben kiírt vándorserlegét és más díjakat. a közönséget változatos műsor várja. a tűzoltó-tiszti és tiszthelyettesi iskolák növendékei például tornagyakorlatokat mutatnak be. felvonultatják az elmúlt harminc esztendő tűzoltófelszereléseit, „a legmodernebbeket is, „ köztük az esztergomi labor műszeripari művek tűzoltóautóit. nagyszabású tűzoltási bemutatót is rendeznek, s ehhez többek között egy bányavágatot, egy földgázkut felszíni részét, egy nagyméretű transzformátort, valamint egy háromemeletes épület makettjét építették fel. a bemutatón részt vesz a bányamentő szolgálat, valamint a csillebércen most folyó első nemzetközi uttörő tűzoltó verseny több külföldi szereplője is. /mti/

bb. 39. id. szente jános

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

nyugdíjas, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, 74 éves korában, augusztus elsején, elhunyt. temetése augusztus ötödikén lesz a diósgyőri ref. temetőben.

mszmp miskolc városi bizottsága

/mti/

13.40 rj

- 30 -

1350

bb. 40. salgótarjáni kohászok a veszprémi bakony műveknél

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

a veszprémi bakony műveknél ahol a kétoldalu megállapodások alapján zsiguli és polski fiat alkatrészeket gyártanak - csaknem másfélezer tonnányit használnak fel évente a salgótarjáni kohászati termékekből. a két gyár együttműködését szocialista szerződés szabályozza, s ennek is köszönhető, hogy a gyakran alapanyag hiánnyal küzdő veszprémi gyár sohasem szűkölködött salgótarjáni termékekben.

az együttműködés még hatékonyabbá tételére, s a bakonyművek változó igényeinek kielégítésére szombaton háromnapos látogatásra veszprémbe érkeztek a salgótarjáni üzem vezető szakemberei, szakmunkásai. tanulmányozzák a veszprémi gyár technológiáit, elsősorban azokat amelyek salgótarjáni termékeket használnak fel. a látogatás alkalmából baráti beszélgetésekre is sor kerül a szocialista brigádokkal. /mti/

--

bb. 41. Lázár györgy

se/rj -cz

1975. augusztus 2.

a minisztertanács elnöke megkezdte évi rendes szabadságát. /mti/

--

bb. 42. felhasználható 15 órától

megkezdődtek a történelmi lovasjátékok nagyvázsonyban

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

nagyvázsonyban, az egykori zichy kastély parkjában szombaton megkezdődtek a történelmi lovas játékok. a környékbeli érdeklődők kivül a balatonról is nagyszámu vendégsereg látogatott el a lovas-sport reprezentatív bemutatójára.

a program - igazodva a hagyományokhoz ezuttal is díjugrató versenyel kezdődött, majd az ebtenyésztők egyesületének látványos bemutatója következett.

/folyt.köv./

14.00 rj

-31 -

M¹⁰

bb. 42. /megkezdődtek... 1. folyt./rj

a nagyvázsonyi park lovaspályáján délután 110 lovas és 200 kosztümös szereplő elevenítette meg a történelmet. az első képben kinizsi pál udvarát idézték. azt a jelenetet elevenítették meg, amikor kinizsi vitézeivel visszatért a kenyérmezei győztes csatából és vázsonykői várában lovagi tornát rendezett. a második kosztümös jelenet is egy nagyvázsonyhoz fűződő győztes csatát „ismételt”, meg amikor béri balogh ádám alvezére, győri nagy jános, csapatával legyőzte rabutin labanc-generális seregét. az 1848-49-es forradalom és szabadságharc hős honvéd huszáryainak emlékét korabeli ruhába öltözött lovas-csapat látványos karusszellel idézte.

a történelmi tömegjelentek közben négyes fogatok bemutatójára és fogatversenyre került sor.

a nagyvázsonyi lovasjátékok vasárnap, az első napihoz hasonló programmal folytatódnak. /mti/

..-

bb. 43. felhasználható: 18 óra után!

ifjúsági találkozó dombóvárott

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

kétnapos ifjúsági találkozót tartanak dombóvárott, az augusztus 9-és 14-e közt első ízben sorakerülő i. magyar-szovjet ifjúsági barátságfesztivál tolna megyei bevezetőjeként. a helyi máv művelődési házban a szovjetunióknak a nemzetközi életben betöltött történelmi jelentőségű szerepét megvilágító ifjúsági fórummal kezdődött szombaton délután a program. vasárnap délelőtt különféle sportversenyek, délutántól a békeparkban hangulatos kulturális műsorok szórakoztatják a környező községekből is összegyűlő fiatalokat. a gazdag műsorban színpadra lép a komszomol egyik művészeti együttese is. /mti/

..-

14.10 rj

-32 -

14 15

bb. 44. felhasználható: 16 óra után!

szőrös józsef fafaragó népművész kiállítása szegeden

vid/rj -cz

1975. augusztus 2.

szegeden a fegyveres erők klubjában szombaton délután nyílt meg szőrös józsef lajosmizsei fafaragó népművész kiállítása. a mintegy 80 alkotás az egykori és a megváltozott paraszti életformát mutatja be. a magvetőt, a kaszáló embert, a kenyérszélő asszonyt ábrázoló és egyéb fafaragásokat nagy elismeréssel fogadták a látogatók. a kiállítást dr. havasi lászló, lajosmizsei nagyközség tanácselnöke nyitotta meg. a tárlaton közreműködött a lajosmizsei ódry árpád művelődési ház citerazenekara. /mti/

bb.25./ hazaérkezett.....1.folyt./-a

a megérkezés után kádár jános nyilatkozatot adott a magyar televízióknak az európai biztonsági és együttműködési értekezlet zárószakaszáról, a magyar küldöttség munkájáról. meyeri károlynak, a televízió elnökhelyettesének kérdésére, hogy a közös dokumentum elfogadása, aláírása után miben látja a helsinki tanácskozás jelentőségét, az alábbiakat mondotta:

- még mielőtt rátérnék az ön kérdésére indítatva érzem magam arról szólni, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet kitűnő körülmények között végezte munkáját; ezt őszinte elismeréssel meg is köszöntük. nagyon jó munkafeltételek között dolgoztunk. az értekezlet hivatalos munkáján túl, felhasználva a rendelkezésre álló nem sok időt, több nemzet képviselőivel találkoztunk. így találkoztunk kekkonen urral, a finn köztársaság elnökével, a finn kormány tagjaival, helsinki város vezetőivel, testvérpártunk, a finn kommunista párt vezetőivel és más finn emberekkel. elmondhatom, hogy finnországban, helsinki városban a magyarnép képviselőit rokonként, megkülönböztetett figyelemmel és szeretettel fogadják. kekkonen ur, a finn emberek mindenütt lelkemre kötötték, hogy hazaérkezésem után adjam át szívélyes üdvözlőket és legjobb kívánságukat a magyar szocialista munkáspártnak, a magyar társadalomnak, az egész magyar népnek. ezt ezennel meg is teszem.

/folyt.köv./
15.50/a

- 33 -

1600

szeretném megemlíteni, hogy ez a nagy jelentőségű találkozó olyan alkalom volt, amit mindenki felhasznált arra is, hogy sokoldalúan kapcsolatokat építsen, személyes találkozókra vegyen részt. mi is ezt tettük: találkoztunk a szovjetunió, más szocialista országok, a legkülönbözőbb nyugat-európai országok képviselőivel is, akik ugyancsak tolmácsolták kívánságaikat népünknek.

maga az európai biztonsági és együttműködési értekezlet történelmi jelentőségű sokféle szempontból. történelmi jelentőségű mert - ahogyan erről több ízben szó esett - a napoleoni háborúk befejezését követő 1815-ös bécsi értekezlet óta az európai népek képviselői így még nem találkoztak. történelmi jelentőségű azért is, mert a második világháború után a szocializmus világrendszerévé vált; azóta európa országai két megkülönböztethető társadalmi rendszerhez, a szocialista, illetve a kapitalista társadalmi rendszerhez tartoznak. történelmi jelentőségű, hogy a második világháborút követő időszakban most először találkoztak európa népeinek képviselői.

nagy jelentőségűnek tartom a tanácskozást azért is, mert megnevezése és valódi tartalma szerint az európai biztonság és együttműködés értekezlete volt. ha arra gondolunk, hogy képviselte magát a szovjetunió, az amerikai egyesült államok és kanada; akkor joggal elmondhatjuk, hogy a tanácskozáson résztvett 35 ország - vizuálisan elképzelve területi elhelyezkedésüket -, tulajdonképpen a földgömb egész északi felét körülölelve.

számunkra, a magyar nép képviselői számára is nagy jelentőségű volt, hogy a magyar népköztársaság képviselői ott lehetünk a tanácskozáson. jómagam már számtalan nemzetközi értekezleten vettem részt, amelyen pártunk vagy országunk képviselői kapcsolódtam be és szólaltam fel. küldöttségünk többi tagjai is sokszor vettek már részt nemzetközi eseményeken. mégis különleges alkalomnak tartottuk, hogy ezen az igen nagy jelentőségű értekezleten hallathattuk a magyar nép szavát és kifejezhettük a magyar nép akaratát.

az értekezlet sajátosságai közé tartozott, hogy bizonyos országok képviselői ezuttal valóban, a szó szoros értelmében az egész nép nevében szólhattak.

♣ a munkába

/folyt.köv./

16.00/a

- 34 -

16⁰⁵

így volt ez természetesen a szovjetunió, más szocialista országok és a magyar népköztársaság esetében is. jómagam a különböző tárgyalásokon nyugodt lelkiismerettel hangoztattam, hogy magyarországon nincsenek olyanok, akik érdekeltek volnának a nemzetközi helyzet élezésében, a fegyverkezési versenyben, a konfliktusok kioldásában. népünknek teljesen egységesen a legfőbb és első számú kívánsága, hogy békében élhessen, folytathassa békés alkotó munkáját: a szocialista társadalom, egy jobb és külön élet megteremtését. úgy érzem, valóban az egész nép kívánságát fejezzük ki, amidőn azt mondjuk: legfőbb törekvésünk és igényünk az, hogy béke, biztonság legyen Európában; a magyar népköztársaság eszerint is jár el minden nemzetközi kérdésben.

nagyon fontos kérdés: hogyan látjuk azt a tényt, hogy létrejött ez az európai biztonsági értekezlet; kinek a sikere, kinek az eredménye ez? ki akarta és ki ellenezte? mint magyar kommunista, persze büszke voltam arra, hogy ennek a biztonsági értekezletnek az indító aktusa a varsói szerződés politikai tanácskozási testületének 1969. évi tavaszi budapesti ülésének volt; innen indult utjára az értekezlet eszméje és gondolata. azt javasoltuk akkor, hogy üljenek össze európa népeinek képviselői és beszéljék meg a helyzetet, a tennivalókat, azt, hogy mit tehetünk a békéért és a népek biztonságáért. de ahogyan közeli barátunk, leonyid iljics brezsnyev elvtárs, a szovjetunió helsinkiben járt küldöttségének vezetője kifejezésre juttatta - és ezt mi is teljes meggyőződéssel valljuk -, ezzel az értekezlettel kapcsolatban nem szabad úgy felfogni a kérdést, hogy ki győzött és ki a leggyőzött. itt nem voltak győztesek és legyőzöttek; itt nyertesek voltak! minden nép, amely itt képviselve volt, nyert ezzel az értekezlettel.

mint egyike azoknak, akik ott jelen voltak, érzékelni tudtam és éreztem is ennek a tanácskozásnak a jelentőségét. de azt hiszem, bizonyos idő még kell ahhoz, hogy a konferencia jelentősége teljesen behatoljon az emberek gondolatainak mélyébe. elnézést kérek, hogy személyes dolgot is említsek: egy alkalommal, amikor odamentem a sajtó munkatársaihoz, nyilatkozatot kért tőlem a newsweek című amerikai hetilap moszkvai képviselője. azt kérdezte: mi a véleményem arról, hogy a küldöttségek egy része a kérdések egyik, a küldöttségek más része a másik oldalát hangsúlyozza?

/folyt.köv./
16.15/a

- 35 -

16²⁰

ezzel nyilván arra célzott, hogy a szocialista országok képviselői az államközi kapcsolatok megjavításának fontosságát hangsúlyozták, míg egyes nyugati országok képviselői inkább a hírközléssel, információterjesztéssel és hasonló kérdésekkel foglalkoztak. azt feleltem az amerikai újságírónak, hogy én mást vettem észre a tanácskozáson. azt, hogy a lényegét illetően minden küldöttség ugyanazt mondta. a részletekben - felfogásuknak, ideológiájuknak, elképzeléseiknek megfelelően - valóban mást és mást hangsúlyoztak az egyes küldöttek. de impozáns módon nyilvánult meg, s szembetűnően, értelmileg és hangulatilag egyaránt érzékelhető volt, hogy a különböző országok képviselői, akik küldöttségük és országuk nevében szólaltak fel, a lényegét tekintve ugyanazt mondták: politikailag és erkölcsileg elkötelezték magukat az európai béke megszilárdítása és a biztonság megteremtése mellett.

természetesen volt vita arról is, hogy az aláírt okmány jogilag mire kötelez bennünket. a jogászok éppenséggel még vitakozhatnak ezen, de a sajtó, a rádió, a televízió jóvoltából a magyar közvélemény is közvetlenül érzékelhette ennek az eseménynek főbb vonásait; meggyőződhetett arról: egységes volt ez az értekezlet abban, hogy az összes ott képviselt nép őszintén a békét akarja. az másodrendű dolog, hogy ez jogilag mennyiben kötelező, mennyiben nem. azok az államférfiak azonban, akik országuk és népük nevében hivatalosan szóltak, politikailag és erkölcsileg elkötelezték magukat a béke megszilárdítása és a békés egymás mellett élés érvényre juttatása mellett !

az egyes küldöttségek felszólalásaiban különböző hangsúlyt kaptak az is, hogy ez a tanácskozás ugyan politikailag az egyetértést fejezi ki, de mi lesz a katonai és más területen? hivatalos felszólalásomban teljes meggyőződéssel hangsúlyoztam: felfogásunk szerint az első, hogy politikailag megegyezzünk abban, milyen jövőt akarunk építeni. ha ez megtörtént, akkor könnyebb a katonai kérdések vizsgálata; másképp tudunk közelíteni a közép-európai katonai erőik és fegyverzetük csökkentéséhez és az európai, illetőleg az összes ott képviselt országok közötti gazdasági együttműködéshez is.

/folyt.köv./
16.20/a

- 36 -

16³⁰

a nyugatiak nagy előszeretettel emlegetik az információáramlást, az utasforgalom növelését és ehhez hasonló kérdéseket. mély meggyőződésem, hogy nyugodtan hivatkozhatunk saját gyakorlatunkra is, arra, hogy mi a nyitott kapuk politikáját követjük. mint felszólalásomban is mondtam, véleményem szerint a békés európa, ahol megvalósul a békés egymás mellett élés, feltételezi az országok, a népek, az emberek szorosabb kapcsolatát, együttműködését, a katonai kérdések reálisabb megközelítését. ez megkönnyíti a fegyverzet korlátozásában való megállapodást. feltétlenül előre kell lépünk a gazdasági együttműködésben, a nemzetközi munkamegosztásban, a kooperációban, amit a szocialista országok egymás között is szorgalmaznak. mi azonban úgy véljük, hogy ezt európa minden országa között lehetséges bővíteni, növelni. ha megjavul a politikai helyzet, ha a hidegháború maradványait, a kölcsönös bizalmatlanságot sikerül felszámolnunk, akkor rendszeren és normálisan fejlődik a turizmus, az információcsere, az együttműködés a kultúra, a közoktatás és a tudomány terén.

az értekezlet pénteken este fejeződött be az ünnepélyes aláírással. azt hiszem, ez az aktus sokatmondóan személtette, hogy mekkorát léptünk előre: egy teremben, egy asztalnál ültünk, és egy okmányt tudtunk aláírni - különböző ideológiájú, világnézetű emberek. mert a reális gondolkodás, az ésszerűség minden résztvevőt arra kötelezett, hogy a maga részéről az együttműködés útját vállalja és fogadja el.

nem szabad persze, hogy illuziókban éljünk, s magam sem képzelem azt, hogy most a helsinki ben lezajlott európai biztonsági és együttműködési értekezlet, a közösen egyeztetett okmány együttes és sünneplés körülmények közötti aláírása nyomán egycsapásra megváltozik majd európa vagy a világ helyzete. inkább arra szeretnék nyomatékosan utalni, hogy ennek az értekezletnek a létrejötte az európai együttműködés és biztonság minden hívéből hat évi állhatatos munkát kívánt meg. hat évi harcot jelentett azokkal szemben, akik ellenzik a béke megszilárdítását, az enyhülés irányzatát. mert vannak még ilyen emberek a világon, s a mi helsinki aláírásunkkal még nem tűntek el az életből, a valóságból.

/folyt.köv./

16.45/a

- 37 -

Al

bb.25./ hazaérkezett.....6.folyt./-a

eddig is harcolnunk kellett a nem eléggé józanokkal, az ellenségeskedést, a konfliktusokat szitókkal szemben, de harcunk eredményes volt, s eljutottunk az értekezletig. gondolom, hogy holnap és a távolabbi jövőben is így lesz: akadnak még gáncsve-tők, de továbbra is küzdeni fogunk ellenük. az ilyenek az európai biztonsági értekezleten részt vett országokban csupán törpe kisebbséget képviselnek, akik ellen minden országban meg kell és meg is fogják vívni harcukat a nemzetközi béke és biztonság ügyének képviselői.

küzdelemmel, munkával jutottunk tehát el idáig, s a továbbiakban is dolgoznunk, harcolnunk kell. de elmondhatjuk, hogy új helyzet alakult ki: európa és észak-amerika államainak képviselői politikailag, erkölcsileg, hivatalosan elkötelezték magukat az enyhülés irányzata mellett. ennek történelmi jelentősége van, s ugyanakkor bizonyos konzekvenciái lesznek az élet minden területén. meggyőződésem szerint a nemzetközi kapcsolatok és az együttműködés legkülönbözőbb területein fellendülés következik be. más a nemzetközi légkör az értekezlet után, mint előtte volt, s akik a békéért, a biztonságért sikra szállnak, most új helyzetben és jobb körülmények között folytathatják küzdelmüket, mint az értekezletet megelőző időszakban.

a magunk részéről különböző alkalmakkor - a pártkongresszuson, s a választások idején is - őszintén, a helyzetet reálisan felmérve azt mondtuk a magyar népnek, hogy nyugodtan és biztonságban végezheti mindennapos, békés építő munkáját, mert a nemzetközi helyzet a békeszerető népek és a béke erői javára változik a jövőben. ez most helsinki-ben fényesen bebizonyosodott! teljes felelősséggel, mély meggyőződéssel és őszinte bizalommal mondhatom, hogy a magyar nép az eddiginél nagyobb biztonsággal és nyugodtsággal végezheti munkáját; reményünk, perspektívánk, jövőnk a béke!

hozzá kell tennem, hogy - s ezt felszólalásomban is próbáltam megfogalmazni -, ha a kormányok a helsinki értekezlet szellemében folytatják tevékenységüket, és a népek továbbra is támogatják a jó ügyet, akkor a holnap európa népei számára, s így a magyar nép számára is szebb, ragyogóbb és boldogabb lesz!

/folyt.köv./
16.55/a

Al

bb.25./ hazaérkezett.....7.folyt./-a

az értekezlet figyelmét - ha csak rövid utalás formájában is - felhívtam a magyar nép nehéz történelmi útjára, hogy még érthetőbb legyen: ha a magyar nép a békére és biztonságra adja le szavazatát, ebben a legőszintébb óhaj és a legigazibb érdek, a nép érdeke fejeződik ki.

még egy megjegyzést tennék: a jövőt illetően tudni kell, hogy mi, népünk képviselőivel és szavazatával - ahogyan helsinki-ben is tettük - mindig a béke ügyét fogjuk erősíteni. a józan ész, a reális politika mellett vagyunk. mindig a szocialista és a kapitalista országok békés egymás mellett élésére szavaztunk és a jövőben is ezt fogjuk tenni. népünk szavazatának sulya azonban döntően attól függ, hogy miképpen végezzük hazai munkánkat. azok az eredmények, amelyeket az utóbbi 10-15 évben szocialista demokráciánk fejlesztésében a gazdasági és kulturális építőmunkában, nemzetközi kapcsolataink szélesítésében elértünk, jelentősen megnövelték szavazatunk sulyát. a jövőben is csak ezen az uton tudjuk a magyar nép hangját erősíteni a népek kórusában. bizom abban, hogy népünk, amelynek elsőrendű érdeke a béke, a békés szocialista építőmunka, mindent megtesz azért, hogy a nevében fellépők szavának megfelelő sulya legyen a nemzetközi életben, miként - állithatom - helsinki-ben is volt.

engedjék meg, hogy befejezésül megköszönjem a magyar sajtó közreműködőinek a tevékenységét, amellyel népünket folyamatosan és megfelelően tájékoztatták az európai biztonsági és együttműködési értekezlet munkájáról. köszönöm közvéleményünk figyelmét is, mert nekünk nagy erőt ad az, ha olyan fórumon, mint ez az értekezlet is volt, abban a tudatban szólhatunk, hogy népünk támogat bennünket, - fejezte be nyilatkozatát kádár jános. /mti/

.-.

bb.45. Lottó nyereményjegyzék

a/la

1975. augusztus 2.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a 31. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt. a lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 90 fogadónak volt, nyereményük egyenként 58 947.- forint, 3 találatos 7 799 fogadónak volt, nyereményük egyenként 340.- forint, a 2 találatos szelvények száma 222 941 darab, ezekre egyenként 15.- forintot fizetnek./mti/

17.15/a

- 39 -

Al

felhasználható:- 20 óra után!

bb.46. hangverseny a győri városházán

vid/p la

1975. augusztus 2.

kamilla klugarová csehszlovák orgonaművész szombaton, a győri nyár 75 rendezvénysorozat keretében hangversenyt adott a győri városi tanács dísztermében. műsorán grigny, buxtehude, j.s.bach, c. franck, messiaen és eben művei szerepeltek./mti/

-.-

bb.47. befejeződött az uttörő tűzoltók nemzetközi versenye

i/me/be/a/la

1975. augusztus 2.

a csillebérci uttörőtáborban szombaton tartották meg az uttörő tűzoltók 1. nemzetközi versenyének záróünnepségét. nemes péter, a magyar uttörők szövetsége országos elnökségének titkára köszöntötte a szocialista országok tűzoltó uttörőinek küldöttjeit, a résztvevő pajtásokat. dfarkas györgy vezérőrnagy, a bm tűzoltóság országos parancsnoka értékelte a verseny eredményét, a nyertes csapatoknak átadta a tűzoltóság országos parancsnoksága arany, ezüst, bronz érmeit és díjait. a magyar uttörő szövetség tiszteletdíjait nemes péter nyújtotta át. a verseny első helyezettjei, a dózsa tornászcsapata s a hivatásos tűzoltók bemutatói gazdagították a programot./mti/

-.-

bb.48. a szerkesztőségek figyelmébe!

zs/gg/a/la

1975. augusztus 2.

mai bb.25-ös hírünkre / hazaérkezett helsinki-ből a magyar küldöttség / a következő javításokat adjuk:

az 1. folytatás második bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

„ - még mielőtt rátérnék az ön kérdésére, indítatva érzem....

a 2. folytatás első bekezdésének második-harmadik sorában a szöveg helyesen:

„...felhasznált arra is, hogy sokoldalú kapcsolatokat,.....,

/folyt.köv./

18.30/a

- 40 -

al

bb.48./ a szerkesztőségek.....folyt./-a

a 2.folytatás második bekezdésének eleje helyesen:

„ az európai biztonsági és....

ugyanennek a bekezdésnek a negyedik-ötödik sorában a szöveg helyesen:

„ ...1815-ös bécsi értekezlet óta az európai országok képviselői így.....,

szintén ebben a bekezdésben az alulról számított ötödik-negyedik sorban a szöveg helyesen:

„ ... azóta európa országai két különböző társadalmi rendszerhez.....,

a 2. folytatás negyedik bekezdésének ötödik sorában a szöveg helyesen:

„...kapcsolódtam be a munkába és szólaltam....

a 3. folytatás tizenegyedik sorában a pontosvessző helyett vessző irandó./ „ ...biztonság legyen Európában, a magyar népköztársaság.....,/

a 3. folytatás első bekezdésének / nagyon fontos kérdés: hogyan.../ hatodik -hetedik sorában a szöveg helyesen:

„...1969. évi tavaszi budapesti ülészaka volt, innen indult utjára az értekezlet eszméje és gondolata.,,

e bekezdés alulról számított hatodik sorában a szöveg helyesen:

„...küldöttségének vezetője kifejezte - és ezt mi is....., /folyt.köv./

18.35/a

- 41 -

bb.48./a szerkesztőségek.....2.folyt./-a

a 3. folytatás utolsó bekezdésének ötödik-hatodik sorában a szöveg helyesen:

„...személyes dolgot is említek: amikor elmentem a sajtó-
központba, nyilatkozatot kért...,,
-----

a 4.folytatás 11-12. sorában a szöveg helyesen

„...országok képviselői, akik küldöttségük és országuk
nevében...,,
-----

a 4. folytatás első bekezdésének első sorában a szöveg
helyesen:

„vita volt arról is...,,

ugyanebben a bekezdésben az ötödik sortól a szöveg helyesen:

„...főbb vonásait, s meggyőződhetett róla: egységes volt
ez az értekezlet abban, hogy az összes ott képviselt népek őszintén
a békét akarják. az másodrendű...,,
-----

a 4. folytatás utolsó bekezdésének negyedik sorában a szö-
veg helyesen:

„...teljes meggyőződéssel hangsúlyoztam: felfogásunk...
-----

a 4. folytatás utolsó bekezdésében, az alulról számított
negyedik-harmadik sorban a szöveg helyesen:

„...közelíteni a közép-európai katonai erők és fegyver-
zetük...,,
-----

az 5.folytatás első bekezdésének alulról számított ne-
gyedik-harmadik sorában a szöveg helyesen:

„...a hidegháboru maradványait, a bizalmatlanságot sikerül...,,
/folyt.köv./
18.40/a

- 42 -

bb.48./ a szerkesztőségek.....3.folyt./-a

6. folytatás hetedik sorában a szöveg helyesen:

„...kisebbséget képviselnek, akik ellen meg kell és...,,

a 6.folytatás első bekezdésének harmadik sorában a szöveg
helyesen:

„...új helyzet alakult ki: európa és...,,
-----

a 6. folytatás második bekezdésének utolsó sorában a szöveg
helyesen:

„...végezheti munkáját: reményünk, perspektívánk...,,

a 7.folytatás első bekezdésének utolsóelőtti sprában a
szöveg helyesen:

„...a legigazibb érdek, a nép érdeke...,,
-----

a 7. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított har-
madik sorában a szöveg helyesen:

„...nagy erőt ad, ha olyan fórum...,,
/mti/

-.-

bb.49. időjárásjelentés

gg/ny la

1975 augusztus 2

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 2-án szombaton este:
szórványos zápor, zivatar

várható időjárás az ország területére vasárnap estig: időnként
megnövekvő felhőzet, szórványosan kialakuló záporokkal, zivatarok-
kal. többfelé élénk, helyeként erős északi, északkeleti szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 25-29 fok
között./mti/

-.-

20.25/ny *20.30*

-43-

bbb 50. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától
zárásig:

ny la

1975 augusztus 2

- 37. hírek az aratásról
- 38. országos tűzoltóverseny
- 39. elhunyt id. szente jános
- 40. salgótarjáni kohászok
- 41. lázár györgy megkezdte szabadságát
- 42. történelmi lovasjátékok nagyvázsonyban
- 43. ifjúsági találkozó dombóvárott
- 44. szőrös józsef fafaragó népművész kiállítás
- 45. lottó nyereségjegyzék
- 46. hangverseny a győri városházán
- 47. uttörő tűzoltók nemzetközi versenye
- 48. javítások a bb 25. számú anyagra
- 49. időjárás
- 50. hírjegyzék /mti/

--

-44

v é g e .

20.35/ny

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet.

ak

--

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. népi eszközök, szokások, mesterségek - eredményesen zárult
a x.néprajzi expedíció győr-sopron megyében

vid/ra cz

1975. augusztus 3.

gazdag népművészeti anyagot tártak föl a mosonmagyaróvári
hanság muzeum gyűjtőkörzetéből a x.néprajzi és helytörténeti
expedíció tagjai. három községben gyűjtötték a népi tárgyakat,
használati eszközöket és szokásokat, a néprajzos szakemberek
társaságában az amatőr gyűjtők a középiskolák helytörténeti szak-
körének tagjai.

bezenyén a horvát nemzetiségű lakosság együtt él a magyarság-
gal. a község korán polgárosodó lakói megőrizték azokat a kezdet-
leges népi munkaeszközöket, amelyeket leleményességgel, sok ötlet-
tel állítottak elő házilag. ezek a tárgyi emlékek a korszerű gépi
munka és a kézi erővel végzett munka közötti átmeneti időszak tör-
ténétéről adnak eligazítást. horvát népzenei anyagot is megöröki-
tettek a magnetofonfelvételek a falu öregjeitől. az expedíció tag-
jai néhány újabb történettel egészítették ki a kétnyelvű hiede-
lem-mondakört. a horvát nyelvű mondákban szereplő mesealakok gya-
korta előfordulnak a magyar népmesékben is. ez az egybeesés a ma-
gyar és a horvát mesék, mondák összehasonlításának nagy lehetősé-
gét rejti magában.

/folyt.köv./

9.30/ra *ak*

-1-